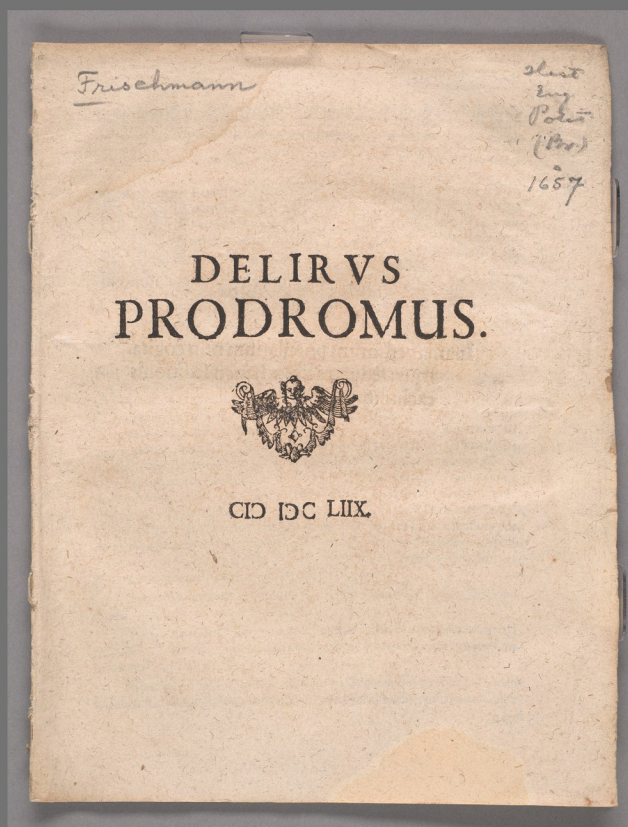

Frischmann, Johan

Delirus prodromus.

Handschrift // / 125 B II c Br. 1657

Tillkomstår 1658.

Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

Frischmann

slut
ing
Poli
(Poli)
1657

DELIRVS
PRODROMUS.

CIC IDC LIX.

Inania verborum popularium non cogita-
mus; sed perniciosæ sēmen seditionis
excludimus.

Cassiod. 1. epist. 20.

Rodijt nuper Prodromus quidam, quodam, quem sibi inscripfit, titulo, quem vix Apollo, quid sibi is velit, intelligit Prodromus sine capite, titulus sine mente est; popularis sine fide, Cromvellius non abstrusus Tiberius; in summo positus fastigio patet omnibus, vult inspicere ipse. *Habet hoc primum magna fortuna, ut nihil rectum, nihil occultum patiatur.*

Quærebatur verò, quia Prodromus videbatur Philologus homo,

Τίς, ὅθεν εἶς ἀνδρῶν, πόθι τοι πατρίς, ἠδὲ τοκῆς;

Tu quises? unde venis? tibi quæ patria, atque parentes?

Respondebatur à populari suo, (quia ipse efferre se nolebat, alios autem, quam se, differre malebat, scriptoris maxime personam, quam scripti materiam,) Belga est, Homo crine ruber, naturâ malevolus, ore maledicus, vitâ erro: Ex quo enim Viennæ cum elogio fuit exauctoratus, sua in Belgica hactenus vagatus, aut apud Silenum commoratus, serius tandem ad Dominum redijt, huc quidem accitus, ut ipse aliorum penuriâ, malè de alijs scriberet, ne alibi malè viveret. Primum itaque styli nasum vertit in Cromvelliium, Heroem secularem, commone vani hodiè vulgi improprium; ausu quidem imprudentissimo, *namq; inscitia est adversum stimulâ calces*; vanissimo, quia sexcenties ab alijs maliloquacibus in eundè necquidquâ dicta dicit, novi nihil nec veri detegit; mendacissimo, quia Cromvellius ipsis Hispaniæ nuper in Angliâ Legatis alius, alius nunc huic in omni calumnia præcursori ac emissario: in illorû regijs literis, ac ore idem erat *Serenissimus*, in huius farto nebulonis centone Polypus, Vulpes, Aper: illis, *illorumq; regi, non minus ac Britannia, approbatus Protector*, huic blateroni *Oppressor*.

Aut ergo Legati aut Prodromus est merititus. Prius dicere, absit. Ergo posterius.

Sed Cromvellius Hispanis, horumque clientulis, eâ nunc parte malus est, quâ Gallis bonus est, absque hoc, bonorum fortè et optimus; qui ipsis nunc est malorum pravissimus scilicet.

In hoc verò dispectu boni, id est, federati Cromvelliij; quid mali in Cromvelliio? nisi forsâ illud, nunc metuendum Hispaniæ, quod hæc intentabat Galliæ.

Atqui hoc est in Cromvellido ingenium prudentiæ, non malitiæ; malignitatis verò ac insipientiæ in Prodromo, qui res longè diversissimas hîc nunc acerbius miscet, Angliam turbatam, ac federatam; ante in Angliã acta, ac longè post in eâdem parta; religionem ac fedus; Cromvelliium pungentem, ac pangentem; eo verborum lenocinio, ut inde istis, quæ cum illis nihil habent commercij, invidiam constet apud incautos; federato inprimis Cromvellido, quem homuncio iste impetit, injurijs stolidis, quia *nemini licet in aliena Republica esse curiosum*, criminationibus vanis, quia *μὴ δὲν ἄποδ' ἔπος*, blasphemijs insanis, quia *Deus*, quo *vult modo, aufert & confert regna*, & *per quem vult ministrum sua exercet judiccia*; qui hæc arguit, probrosi in Deum maledicti reus est, sicut *maledictus ille, qui negotium Domini negligenter agit*; quia denique illius rei cognitio judicium privati, Oliverius verò vir ævi nostri magnus magnitudine suâ, hujus nugatoris censuram, meris ex mendacijs confutam, & ex alijs ejusdem farinae obtrectatoribus contarcinatam, supergreditur.

Alteram sui partem nasi cornuat in præcipuum Galliæ ministrum, & ipsam in Galliam; scommate admonitorio, non suo quidem, sed alieno ac sublecto, gemino illius, cui compar esse vult, malus malo monitori Gallo. Sed nec Galliæ, nec bene memori ejus ministro hî sunt opus monitores, quia sycophantæ sunt; prodromus inprimis, quem quidam isto hîc nomine convenientius appellat, quàm quem ille, injusta de causâ, merâ ex calumnia. *Sancè, qui quondam hostes in Galliam Anglos accivit, Anglorum quondam Regi Regem Gallia, Reginam, Emeteriam, totam penè Galliam, Regisq, filiam pactis dotalibus, iniquis legibus regni adversis tradidit, machinator malorum est; quiq, idcirco Philippum Burgundum sic vocare libuit, non sycophantus est; sycophantatur, qui eum sic vocari noluit.* Futilis quoque est iste prodromus, iste locutulejus, ac tractator fortune casibus obnoxia, multiloquens, ac vaniloquens usque eò, ut in locos communes dubiæ fortunæ hîc evagetur & triumphet. *Qui favore fortuna Carolos Gallia Reges restitutos, Henricos Anglos eâdem tandem quasi fatigata, quos diu erat profecuta, destitutos dicit; is nulli fortunam addidit perpetuam, multo minus hoc dicit, Gallum perpetuò felici ludere dextrâ.*

Quàm multa præterea hic *vaticinatur vetera* de suis quondam Germanis Galliarum veterum victoribus, regum externorum arbitris, splendidis Archicancellariorum per Galliam & Italiam titulis, hodiè prorsus inanibus!

Fuere quondam strenui Mileses.

Ipsa hîc regerit Germania Prodromo; apage *Hiberas naniã, anicularum deliramenta; hoc age, presentem fortunam boni consule.* Gallia Germania pacem dedit, benemeritum de Imperio vicinum egit, gallia tutelar is eandem conservare studet, *maximè ergò pertinet ad Pacis consortem Galliam, quid nunc agat Germania.* Hæc audias Prodrôme, quamvis.

Demittas

Dimittas auriculas ut iniqua mentis afellus;

Aut eas super humeros habeas;

regisve inspicias oculis Gallorum relationes; quas si velis, earumq; discussionem, & hujus dissectionem, sine ira ac studio contendere, congruas illas videbis veritati, paci, ipsi ad eò Electioni; cujus libertatem, aureâ traditam Bullâ, tantum abest, ut ullo Galli morentur aureo bolo, quin integrum penè annum huc sint morati, donec ea se rectè & ex aureæ decreto Bullæ gereret, qualem quidem prodromus, quia moratur aliter, non attendit. *Is moratur Electionem, qui ante Electionem fecit, quod non oportet, aut creditur non facturus post electionem, quod oportet,* quia jaçtatur habere Silenum in castris: Pax læfa tardat electionem ante electionem reparanda, quia imperio pax quàm Electio potior.

Porro idem Prodromus, & ante eum, brevis discuffor, informator ac demonstrator, in verecundior ac dicacior in federatas Majestates, quàm ullus harum partium in Austriacam, reverenter cultam hæctenus, rationibus, non cavillationibus, judicijs, non convitijs, convictam Pacis turbatricem; & forsan turbaturam amplius, quia *Silenum in castris habet;* cujus afellus hianti atque diducto rictu Martium quiddam atque terribile hæc jam derudijt; quod quia obstat paci, obstat & electioni. *Habeat sanè illa Silenum in castris;* modò Germania habeat *silentium belli in Imperio,* & Imperium *Solones in collegio,* collegium verò *Electionem in manu.* Hoc sane illud est tempus, quo suam Electores legitimam autoritatem firmare generosi possunt, meticulosi non possunt. Hæc est felicitas ipsis à Deo data, quam nemo ejus dignitatis centum abhinc annos habuit, à quibus nihil aliud requiritur, quam ut celebrent electionem secularem, quâ de præco possit pronuciare; *Populum Romano-Germanicum eam visurum electionem, quam nemo ejus atriis unquam vidit, neq; visurus est posthas.*

Et qui talem volunt Electionem *veri sunt Germani, natione & ratione;* quia verè & fortiter amant eligendum, maxime autem imperium, & ejus tranquillitatem, magis etiam Electorum autoritatem. *Prodromo illi sunt Germani, qui sunt Austriaci; & Austriaci, qui sunt Hispani;* Ergo Hispania dat nomen & definitionem Germanis; Canone Prodromi, totâ reprobato natione Germanicâ. Neque verò definit esse Germanus, qui non est Hispanicè Austriacus; *nec dici potest transfuga, qui in castris nullius fuit,* quive ad eorum, quibuscum Pax est Imperio, & ejusdem conservandæ studium, transijt aras: *minus corruptus liliis, florum nobilissimis & eximij candoris, qua sanant, non sanciant, conservant, non corrumpunt;* quorum ex flore illud confectum Pacis oleum, defectæ viribus affusum à Gallia Germaniæ, ab Austriacis hæctenus dilutum, nunc iterum purgandum. Pax Germaniæ revirescit, quoties eam

--- --- candida circum
Lilia funduntur.

Prodrumus iste, postquam ex fonte Sileni bibit, è mutissimo factus est male-
 loquacissimus, vocum densitate Cicædas imitatur, stridet adversus eum, cujus ver-
 ba sublegit, & famam fugillavit: cui insuetæ artes calumniandi & adulandi solitæ
 lambentibus aulam, & scribentibus Panegyricos Ferdinandinos: *cujus oratio tan-
 tum absuit à specie adulationis, quantum absuit à necessitate; tota ad Ministri mode-
 stiam submissa moderationemq;* *Parcior, quam nimia in laudibus, considerantior, quid
 aures ejus pati possent, quam quæ meritis deberetur.* Ecquid multis opus erat verbis;
 ubi facta loquebantur? celebravit illa ministros exoticos, hoc est, non-Austriacos;
 ergone Austriacos inter civilitia retulit? imò horum ne meminit quidem.

An verò Austriacis hic sublecta verba, aut hæc eorum convenient factis, ju-
 dicio mihi in incerto est. Notant perspicaciores, eos hæctenus parum vidisse in
 præsentinegotio, trinâ peccasse imprudentia, *huc veniendi nimis tarde, nimis cito,
 nimis intempestive;* eosdem tranquillitatis Germanicæ esse conjuratos ofores, qui
 (verbalego prodromi) consilij trans Istrum Viennanis, & trans Iberum, Madri-
 ranis Germaniam vix quietam inquietare, Electionem & securitatem suis in pro-
 vincijs conjunctim curare, bellum verò reliquis, hæctenus nisi sunt. Frustra qui-
 dem: rectè obstantibus Pacis & Imperij curatoribus, Sereniss. EE. non alijs, non
 longioris interregni, (ut perperam garrit graculus Prodrumus, qui se hic suo ap-
 pellat nomine gloriosus Germaniæ admonitor) sed securioris in Imperio Pa-
 cis studio; quia *Pax Imperio prorsus necessaria est, Electio adeo necessaria non est; ne-
 cessariam illi faciunt, quibus munerum in aula Electi continuatio necessaria est.* Unde
 solliciti Pacis Electores Eminentissimi ac Serenissimi (quos ille ex arte politica,
 politiori stylo, Oratoriam inter ac Poesin medio, longè prudentius, ac decenti-
 us, quàm quos quidam nuperus gerro ex arte tabernaria & medica de Eligendo
 Imp. suffragari fecit) si, missis ad offensos ab Austria Reges, ante redintegrari a-
 micitiam, quàm maturari Electionem consultius duxerint; Eisdem maximè erit
 laudi, & erga patriam merito; ad quid enim quæso Reipublicæ Germanicæ ca-
 put, *vicinorum innexum inimicitijs, Hispanorum obnoxium consiliis, unde tot gravis-
 simi morbi in Imperij corpus descendunt, nisi prius unde quaq;* sanetur, *pravis illis hu-
 moribus exoneretur, capitulationibus oneretur ac stringatur, ne noceat.* Sanum, salu-
 bre ac planè Germanum caput volumus Germani, quod cum vicinijs Regibus,
 Pacis confortibus sinceram colat concordiam, quodque Imperium quàm sua,
 Germaniâ quàm Belgium, Germanos, quàm Hispanos curet, velitque dolere pa-
 rumper, ne doleant reliqua membra semper. Imo nolit unquã dolere, cum à bel-
 lorum calamitatibus eximi felicitas sit, non Injuria.

Tu verò delirè Prodrume, adulator in verecunde, qui fortunam principis
 magis quàm Principem foves; disce meminisse, eum, quem hîc nominas & abo-
 minaris, *retinuisse hæctenus Galliam in fortuna, ac fortunam in potestate, frustra tur-
 bante*

bante in Gallia Hispano turbine. Cogita Hispaniæ peccata Galliæ jamdiu potiora, Anglumque è Mardico Madrito formidabilem. Desine verò hîc, ubi levis error, graviter *videtur*. Ita profectò magistri in scholis ringi ac stomachari quàm maximè solent, ubi pueri leviter labuntur. Nebulo tibi est, qui literà erravit unâ, dum mens, & manus typographi nimis occupata *Mardico Mardritum* posuit, non *Madritum*. Ergo & mihi nebulo est geminus, qui sub Polo *Artico* fidem colore dixit aut fixit, cum *Arctico* & colere dicere debuisset. Hanc sanè Cydi pœnam ex lege debet talionis. Nec est remedium ad versus lycophantæ morsum, nisi remorsus.

Cedimus, inq, vicem præbemus crura sagittis.

Quis verò est, qui hos ex Mardico casus eventusque Catholicæ luctuosos Religioni, iterum prævidet, ac prædicat? Tres sane ex Belgio conducti testes: admonitor Gallicus, Prodromus Emericus, & ille falsarius Responsi Gallici trutinator Belgicus, verè fanaticus. His Oliverij intima patefcunt scilicet, & religionis fata, non amplius fatuis modò vaticinatoribus, sed & vanis ac malitiosis Responsi Gallici, Mardici cessi, federis Gallo-Anglici calumniatoribus: alia tamen omnia augurantibus, si Hispanus illis, quas lycophanta negas, conditionibus fedus Anglicum obtinuisset. Ille, inquit, Hispanus, qui commodum & fortunam, prout ostendit hætenus, non nisi unicam suam querit, aliorum omnium fortunis imminet, atque commodum aliorum omnium eversum optat. (utor verbis Prodromi Hispanici in voto Hispanico potius, quàm Cromyvelliano) sequi, ut rotundius dicam, qui ex moriente aliorum libertate omne in oranes querit imperium, quiq, ut rem penitus aperiam, religione nihil minus curat, ubi aliquid quidpiam suo quidem iudicio majus curat: qui Inquisitionem, suis tantum necessariam indigenis, quâ sine alioquin nullam forsàn colerent religionem athei, alijs, qui sponte suâ, ac lubenti Deum colunt spiritu, conatur obrudere superfluum; Neque verò Cromyvellius liberum religionis, ut iste puritanus Hispanus blaterat, sed commerciorum requisivit cursum, testibus ipsis Legatorum Hispaniæ Regis literis heic productis in publicam lucem, nenon Orbis Christianus rectè ac penitus inspiciat duos Hispani oculos, glaucomate externo fidei Catholicæ; & hujus conservandæ curæ obductos, intus unius in Gallos Imperij aspidibus ardentes, à religione frigentes: neque hac in re omni ex parte credat Prodromo, qui promissis hûc est accitus, ut mera mendaciâ narret, ac convitijs proturbet eum, cujus monito hûc est accitus ingratus; quem quidem hîc protectorem protectoris, federati scilicet, rectè, Calvinistam falsè, falsissimè mercede auctoratum mendax asserit.

Prodrome, ex tuo alium metiris ingenio.

*Tu quia sapè soles pro nummis scribere laudes,
vendere fumos,*

Esse putas omnes & tibi forte pares.

Mentiris,

Mentiris, nebulo, veritati vim factam, *religionem in federibus, federa in fide, fidem in pactis à Gallis læsa; læsa ab Hispanis iterum atque iterum, nuper & à con-* sanguineis, Austriacis, qui, sua ut recuperarent, eiecerunt Archiepiscopatus, Episcopatus, & unâ religionem ijs annexam è navi imperiali, lege regiâ, quasi Rhodiâ. Et hi sunt illi, *qui pacem interpretantur, nunc secundum utilitatem, nunc potentiam, validam firmamq;, an secus, ut rectè de ijs jam tum divinavit Dominus de Ser-* vient, verè & fideliter serviens Gallix ad malevolorum usque invidiam Gallorum, ac Hispanorum; quibus, tibi desunt vires, adsunt succenturiatæ eorum cohortes, seditio, calumnia, fraus, dolus, fluxa, fides. Nec mirum, quia fallere ex hujus appendice conducti pretio adulatoris prodromires est Hispanis gloriosa, qui cum Gallis sincerè sincerè dicunt, ijs subdole imponunt credulis, & bonâ ex fide agentibus; & inde de dolo, tanquam de facinore basilico insolenter, superciliosè, hoc est, Hispanicè gloriantur: Gallia contra nunquam se jure promissi aut fidei emancipatam rectè ac prudenter dicit, nisi rebus aliter stantibus: *Fac, inquit sapiens, ne omnia sint eadem, qua erant, cum promiserim, promissa servabo:* quia promissa non sunt sine mente mancipia oris.

Tandem, quis Galliam falli dixit nesciam? talem forte in federe Gallo-Anglico, universim talem nemo sapiens dixerit, minus in commercio fallacis Hispaniæ, à cujus strophis æquè nulla ac ab ejus in omnes habendi imperium infidijs, minimè omnium vicina natio Gallica secura est: hæc tamen, sicuti non semper falli obvia, ita nec illa fallere gnara: falli quoque virtuti, vitio propius fallere est, & nota infirmitatis

Generosus animus hostibus fertim necem

Inferre nescit:

turpius, ubi fit sermone, quod vulgò mendacium dicitur, maxime illud ex significationis falsitate totum compositum, quod illaudabile & improbum, præsertim in contractibus, & colloquijs; ex quibus omne tollendum mendacium, quia tollit illud jus, quod subsistere debet tempore sermonis, illam judicandi libertatem, quam homines colloquentes his, quibus colloquuntur, tacito quodam pacto debent.

Falso quidem apud hostem uti licet sermone, sed asserente, non promittente, expressè aut tacitè, nec in colloquij postulatione, aut loci tradendi colloquio, quia ex promissione jus novum confertur ei, cui fit promissio; idque jus inter hostes etiam locum habet, sine ulla hostilitatis jam existentis exceptione. Ad eò Spintlerus ille, qui hoc jus læsit, transfuga, mendax, mox Deo, quem contempsit, poenam sceleris luiturus; dispar prorsus Zopyro; hic nobilis Persa, iste ignobilis nebulo, & Sillani antea servus mali: hic re, ac sermone referente, iste (utor ipsi Prodromi verbis, adulatoris impudentis, & juris in bello liciti & illiciti ignorantissimi nugatoris) *constantissimè promittente, & argumentis varijs fidem faciente:* hic nihil sibi præter gloriam quæsit, iste flagitioso mendacio prius flagitium, & exilium aliorum jactura redemit. Scilicet

Egregians

9

Egregiam laudem, magnum & memorabile nomen
Spintlerus retulit, duplex, fallax, & servilis animi homuncio; suo facto probavit proverbium, *servile mentiri*. In nunc vaniloque, & falsiloquum tuum Belgam, ac Hispaniam fallere gnaram jacta: ac sub mercede doce artem fallendi Spintlerianam, eò celebrior fallaciarum doctor, quo ebriosior Sileni cultor: & sicubi mentitus es, dic, in causa fuit ebrietas.

Sed iste nunc prodromus, in quem laceffitus injuria, nulla à me laceffitum ferebar, dimittendus, & stricim aggrediendus alter ille calumniator ac nugator, qui stateram veritatis transgressus est, & jam sub imperio Zygostatis vapulat iniquus & corruptus ponderator.

DVO CATHOLICI REGIS OCULI,
FIDES CATHOLICA.

&
EJUSDEM CONSERVANDÆ CURA,

EXCIUS

AD CROMWELLIUM
ERVTI LITERIS,

HUC APPENSIS,

OMNIUMQUE EXPOSITIS CONSPECTUI,
CHRISTIANVS COGNOSCAT VT ORBIS,

*QVI, QVALES, ET QVANTI SINT ILLI,
DUO CATHOLICI REGIS OCULI.*

Postulationis a Dno. Marchione de Leda,

Dnoque Alonso de Cardenas, Regis Catholici Legatis, Angli-
cano Protectori, die 21. Mensis Maij Anni 1655. factæ
& scripto traditæ Exemplum.

Erenissime Domine. Regiæ Maj. Cath. Marchio de Leda
extra ordinem, & D. Alonso de Cardenas ordinarius,
Legati, memorant: Sibi nullum dubitandi locum esse,
quin optime recorderetur *Serenit. Vestr.* quam continuis
amicitiæ, mutuæque fidei officiis, cum *Rempublicam An-*
glicanam,

B

glicanam, statim atq; constituta fuit, tum Serenit. Vestr. posteaquam Pro-
 rectoris ejus nomen & curam assumpsit, sibi devincire laboraverit Rex Ca-
 tholicus, quando nihil omisit, quod ad ærtius fœderis vinculum face-
 re posset, quo non sit usus, quodque in medium per Legatos suos non
 jufferit proferendum. Atque hanc consilij rationem & constantiam se-
 cuta Reg. ejus Maj. ijsdem legatis suis recens mandavit, ut ad Serenit.
 Vestr. referant, Regem Catholicum non tantum ultrò *primum novam*
istam Remp. agnovisse & coluisse, sed & ad ipsam Legatum suum D. A-
 lonsum de Cardenas cum amplissima agendi cum ipsa facultate & au-
 thoritate misisse. Qui quidem Legatus in primis proposuit, ut pax cum
 Carolo I. Rege ic̄ta renovaretur, & cum de eadem renovanda agi cœp-
 tum esset, cum ijs, quos Senatus Anglicanus ad id delegerat, eo proces-
 serat res, ut ea infecta, nisi dimisso Senatu, quod Mense Aprili Anni 1655.
 contigit, viz. credi poterat, ut discederetur. Quamvis autem cum acto-
 ribus istis Senatus, diu disceptatum esset, de tribus difficilioribus capi-
 tibus de *commercio scilicet Indiarum, de Inquisitione, & inæquali juri-
 bus de subditos Reg. Maj. Cathol. in hujus Reip. terris solvendorum solutione,*
 præfatis tamen viris à Senatu delectis pro tribus hisce capitibus abunde
 tandem factum est satis, ita ut de tractatu, (conclusa capita jam ita voca-
 bant) se relaturus pollicerentur. Accidit autem ut universus Senatus
 eo tempore dignitatem & munus protectorium ad Serenit. Vestr. defer-
 ret, postulante igitur eodem Legato annuit Serenit. Vestr. ut per quos-
 dam etiam à se Electos propositis à Domino Alonso de Cardenas ca-
 pitibus responderetur, cumque litteris scriptis ostendissent isti viri, sibi
 mandatam esse à Serenit. Vestr. ut de præfatis tribus Capitibus, nempe
 de *Indiis, de Inquisitione, & de solutione juriurum denuò* ageretur, prædi-
 ctus Legatus negavit, Reg. Maj. Cath. de duobus primis cum Serenit.
 Vestr. consentire posse, ob eas quæ prius expositæ fuerant causas, de
 Tertio vero juriurum articulo dixit, repertum iri aliquod medium quo
 facilis ejus fieret conventio, atque dato acceptoque isto responso pro-
 miserunt illi cum quibus agebatur, de omnibus certiorum facturos Se-
 renit. Vestr. & eidem Legato voluntatem ejus postea significatu-
 ros. Hinc novi *strictioris fœderis* faciendi exordium renatū est. Fidem fa-
 ciebat eo tempore fama, cum Deus à Serenit. Vestr. capite quidquid
 conjuraverant ejus inimici, avertisset, futurum fore, ut inter Galliam &
 istam Remp. pax non coalesceret; eaque opinio eo magis invaluerat,
 quod rationes, res, & commoda Gallix rationibus, Rebus, & commo-
 dis Serenit. Vestr. omnino adversentur. Id quidem demonstravit præfa-

Rex Ca-
 tholicus
 Primus
 novati in
 Anglia
 status ap-
 plausor.
 Primus e-
 jusdē mis-
 sa legatio-
 ne, fautor
 & fotor.
 Primus
 cum eadē
 pacis con-
 siliator.
 Idem ho-
 rum duo-
 rum duo-
 rum ocn-
 lotū con-
 fessor.
 Idem cum
 Anglia
 strictioris
 fœderis
 cupitor.
 Idem Gal-
 lia è fede-
 re Anglico
 exturba-
 tor.

tus Alonfo varijs temporibus & locis, tum vero vel maxime, cum coro-
 nã Gallicã ministri, prædictis conjuratis & conjurationibus ita con-
 sociati sunt & conficti, ut Serenit. Vestr. Urbe ista & finibus Reip.
 jussit excedere, missum huc a Rege Christianissimo Dominum de
 Baas; qui non prius ad Regem suum remeavit, quam muneratus & or-
 natus apparuit. Quid plura? non fugit *Serenit. V.* quantũ ultimis hisce mo-
 tibus consilio, ope, artibus, & hominibus quoq; Gallicis adjuvantibus,
 in diversis hujus Reip. comitatibus seu provincijs tumultuatum est.
 Quin copiz ipsã Gallicã, inter quas Mazarina legio, ad fovendos hu-
 jus Reip. tumultus in insulam hanc transportandã, expeditã omnes
 & in portubus ad fretum sitis collocatã, nihil aliud expectarunt
 quam tempus, quo in paratis ad eum finem navibus transfretarent.
 Hac itaque ratione consilia Coronã Gallicã, de paciscendo cum Sere-
 nit. Vestr. retardata sunt, neque ad eadem hodie ejus Legati novo stu-
 dio recurrunt, nisi postquam eos alia spes fefellerit. Omnes sanè maxime
 mirantur, cum intelligunt, quod *Serenit. Vestr.* neglecto quiddid in
 tranquillitatem hujus Reip. tam manifeste commisit Gallia, faciles ta-
 men aures conditionibus pacis Gallicã præbeat, valere autem jubeat
 quiddid Hispaniam sibi conciliare posset, etiam si hujus Reip. cum
 Gallia non æquẽ sint utiles atque cum Hispania commerciorum & ne-
 gotiationis rationes, aliterque *Serenit. Vestr.* à præfata Gallia quam à
 Regia Catholica Majestate & ejus Ministris, ut vulgo notum est,
 sit habita. Quamobrem cum Rex Catholicus præfatorum Legatorum
 Dominus cognoverit *Serenit. Vestr.* non solum cum fœderatis provin-
 cijs, cum Dano & Sveco, sed etiam cum Lusitanis transgisse; prope ef-
 se ut cum Gallo transigat, solumque Hispanum sine ullo responso ad ar-
 ticulos à prædicto Alonfo ut dictũ est propositos præteriri. Reg. Maj.
 ejus Catholica quo amore & honore *Serenit. Vestr.* complectatur, omnibus
 argumentis comprobare voluit; misit igitur ad Serenit. Vestr. Legatum
 suum extra ordinem *Marchionem de Leda*; non tantum ut existimatio-
 nem & benevolentiam suam illi confirmet, verum etiam ut eam certam
 reddat summã ejus voluntatis, conjunctas semper cum Serenit. Vestr.
 omnes rationes habendi, eamque arctissimam societatem & sædus
 continuum cum eadem Serenit. Vestr. ineundi, quã commune bo-
 num & populorum utriusque felicitatem parere, augere, & inconcul-
 sam efficere possit. Quapropter iisdem huius Legatis injunxit Reg. ejus
 Maj. ut apud *Serenit. Vestr.* contestarentur quantum commercij inte-
 rest, ut tractatus iste renovandã pacis concludatur, idemque confirme-

*Idem Gal-
 los in An-
 glorum o-
 dium tra-
 hedi sum-
 mus arti-
 fax.*

tur vi præfatæ societatis, eâ formâ & legibus quæ utrique statui placebunt.

Idem Caleti, loci Proponere etiam *Serenit. Vestr.* præfati Legati à Reg. Cath. Maj. jussi sunt, quod si visum fuerit huic Reip. *recuperandi Caleti* consilium capere, posteaquam ejus oppugnandi & expugnandi ratio utrinque probata fuerit, atque *Serenit. Vestr.* vires suas maritimas & terrestres, quantis opus fuerit, cum viribus Maj. suæ Catholicæ conjunxerit, di-
vicinioris Etum munimentum *Seren. Vestr.* tradetur, ut eo *Seren. Vestr.* potiatur, ea
promissor conditione, ut etiam *Seren. Vestr.* Classe & milite Dominum Principem
nulla ha- Condæum adiuvet, quò sibi viam aperiat ad invadendam Civitatem
bit à Ser- Burdigalensem, atque si infelicem exitum habet iste conatus, quo *tentet*
vanda si- alium quem locum, vel portum Maritimum, qui judicabitur opportu-
dei Carbo- nior, unde in Galliam penetrare possit, ibique rem gerat, quod ad ma-
lice cura, ximam hujus Reip. gloriam & compendium vertet; si autem *Seren.*
altero suo *Vestr.* venerit in mentem aliud rei gerendæ consilium, nullum negle-
oculo sed Etum prætermittetur, modo ambobus populis ex eo possit utilitas
utilitatis comparari.

Idem Anglicana Reipubl. gloriam, gloriosis suis duobus oculis prætulit. Catius, non Ca-
tholicus federis Anglicani tentator Rex Catholicus.

Exemplo isti latino, ut sua constet fides, subiungi-
 tur Exemplar ipsum Hispanum.

Copia Del papel que presentaron al Protector los Se-
 ñores Marquez De Lede y Don Alonso de Cardenas Embaxadores.
 de su Magestad en Inglaterra à 21. de Mayo 1655.

Erenissimo Senor, el Marquez de Lede Embaxador extraordinario de su Magestad y don Alonso de Cardenas Embaxador ordinario de su dicha Magestad dicen: que no pudiendo dudar de que Vostr. Alteza tendra muy en la memoria los continuos actos de Amistad y buena Confederacion con que por parte del Rey su Señor se ha procurado obligar a esta Republica des de que se formo, y a Vostr. Alt. despues que se encargo de la Proteccion della, sin omitir medio alguno, quæ pudieffe contribuir a estrecharla, que no se ayá intentado y propuesto por su parte, se ha servido su Magestad de ordenar de nuevo a los dichos Embaxadores, representar a V. Alt. que ayiendò sido su Magestad el primero que reconoció esta Republica y destinó

Embaxa-

Embaxador para ella autorizandole con plenipotencia para Tratar con este Estado, el diche Don Alonso de Cardenas propuso entonces la renovacion de la paz estipulada con el rey Carlos primero, la qual auiendo se agitado con los Commissarios, que el parlamento nombró en aquella ocasion se adelantó el tratado de manera que verisimilmente se huiera concluydo si la dissolucion del Parlamento que sobrevino por abril de 65, no lo huiera embarazado, y aunque en las conferencias con los Commissarios del Parlamento se debatieron y disputaron largamente los puntos del comercio de las Indias, de la Inquisicion, y del pagamento desygal de derechos de los subditos de su Magestad en los Dominios de este estado (que son los mas dificultosos del tratado) se allanaron a ellos los Commissarios quedando de dar cuenta del tratado (termino de que usauan en les puntos en que convenian, y auiendo succedido el descargar el parlamento a Voftr. Alt. el oficio y la Dignidad de Protector, se sirvió a Instancia del dicho Embaxador de nombrar Commissarios los quales devian dar respuesta a los articulos que el dicho don Alonso les avia presentado, exhibieron un papel que dixeran averlos dado Voftr. Alt. para que se propusiesse de nuevo los tres puntos referidos de Indias, Inquisicion, y pagamento de derechos, a que por su parte se satisfizo declarando que de los dos primeros su Magestad no podia venir en ellos por las razones que anteriormente avia representado, pero que en el de los derechos se hallaria medio que lo facilitasse, sobre que los dichos Comissarios quedaron de dar Cuenta de todo a Voftr. Alt. y respuesta al dicho Embaxador, a que sobrevino el començarse nuevo tratado de Alianza mas estrecha, y creyendose generalmente que las conspiraciones de que dios preservó la persona de Voftr. Alt. retardarian el ajustamento del tratado entre esta republica y francia, cuyos principios, intereses, y conueniencias son tan contrarias a Voftr. Alt. como lo ha representado el dicho Don Alonso en diversas ocasiones, mayormente quando se han mezclados los ministros de aquella Corona en las dichas conspiraciones de manera que V. A. se vio obligado de mandar salir de la corte al Senor de Bas embiado del Rey Christianissimo el qual fue remunerado en Francia quando llegó alla y no; pudiendo V. A. ignorar quánto la Francia aya contribuido con gente, consejaos, y medios a los ultimos inouimientos que estos dias se vieron en diversos condados desta Tierra, y que las tropas destinadas a passar a Inglaterra para fomentallos juntamente con el regimiento del Cardenal Mazarini estauan prontas y listas a los puertos y costas del canal esperando la coyuntura de embarcarse en los navios prevenidos para ello, y que por esto se retardó por parte de aquella corona la conclusion del tratado que aora de nuevo sollicita por ver desvanecido aquel designio: causa gran maravilla en el mundo que sobre istos procedimientos tan notorios incline V. Alt. ala conclusion del tratado con Francia, y se dilate el ajustamento de la paz con

España viendo tan diferentes las Conveniencias de esta nacion en quanto al Comercio, y tan otro el modo de proceder que se ha tenido con V. A. por parte de su Magestad y de sus ministros como es notorio; y asy viendo el Rey su Señor ajustados los tratados de Holanda, Svecia, Dinamarca y concludyo hasta el de Portugal, y tan adelantado el de Francia, y que solo el de España se ha dilatado sin dar respuesta a los articulos que se presentaron por el dicho don Alonso como queda referido, ha parecido a su Magestad cumplir por su parte con todas las demostraciones de estimay aficion que tiene a la persona de V. A. no solo con aver destinado Embaxador extraordinario al dicho Marquez de Ledesma para que lo declare, sino tambien para que proponga a V. A. la continuacion con que desea unir sus intereses y establecer entre su Magestad y V. A. una alianza y confederacion tan estri-cha que asegure las intereses comunes y en camine la felicidad de ambos Dominios; en cuya consequencia tienen orden de proponer a V. A. lo mucho que conviene para reglar el comercio de ajustar y concluir el tratado de la renovacion de la paz y passar a estrecharla por medio de la dicha union en la forma y con las condiciones de comun consentimiento que se ajustaren; y asy mismo proponer a V. A. que en caso que este estado halle conueniencia en recuperar la plaça de Calez ajustando se el modo de la expugnacion y concurriendo V. Alt. con las fuerças de mar y tierra que se conuiniere con las de su Magestad la dicha plaça se pondra en manos de V. A. y se le entregara con condicion y calidad expressa de que V. A. aya de assistir al Señor principe de Conde con navios y gente para entrar en la villa de Bordeos, y quando esto no se pueda conseguir sea en otro puerto qual se juzgare mas conveniente por donde el dicho principe pueda entrar en Francia y obrar en ella, de donde tanta conueniencia resultara a este estado; y si a V. A. se le offreciere otro medio en que su Magestad pueda venir ninguno se dexara de abraçar como sea de comun conueniencia de ambos Dominios.

